

з біологічними особливостями виду. На статистичне загострення епіпроцесу наприкінці осені впливають збільшення досліджень на сказ дикої фауни в період таксації. Сказ котів повторював сезонність в сільватичних вогнищах. Піднесення рабічної інфекції серед котів реєстрували у квітні (19 випадків) та у жовтні (21) – листопаді (51), грудні (28). Подібна динаміка, але на дещо нижчому рівні реєструвалася серед собак.

Висновки. Урбанічні осередки, підтримані переважно здичавілими безпритульними тваринами набули ознак природно-вогнищевих захворювань. Переміщення домінуючого господаря рабічної інфекції із сільватичних до урбанічних вогнищ свідчить про синантропізацію (наближення до людини) зоонозу. Виявлені закономірності можуть бути застосовані при подальшому спрямуванні антирабічних заходів у області.

Список літератури

1. Балім, Ю.П. Проведення пероральної вакцинації тварин дикої фауни [Текст] / Ю.П. Балім // Вет. медицина України. — 2006. — № 10. — С. 15–16. 2. Гришок, Л.П. Пероральна імунізація диких м'ясоїдних проти сказу [Текст] / Л.П. Гришок, О.В. Падалко, З.Р. Троценко // Здоров'я тварин і ліки. — 2004. — № 10. — С. 4–5. 3. Ничик, С.А. Розробка та застосування засобів специфічної профілактики сказу тварин [Текст] : автореф. дис. ... д-ра вет. наук : 16.00.03 / С.А. Ничик / Ін-т експерим. і клін. вет. медицини. — Х., 2006. — 39 с. 4. Matouch, O. Elimination of rabies in the Czech Republic by oral vaccination of foxes [Text] / O. Matouch [et al.] // Rabies Bull. Europe. — 2005. — Vol. 29, № 1. — P. 10–15.

THE EPIZOOTOLOGICAL SPECIFICS OF RABIES IN KHARKIV REGION

Golovko V.A., Ivanchenko I.M., Gontar' A.M.

Kharkiv State Zooveterinary Academy

The aim of the work was to fulfill epizootic analysis of the peculiar properties of spreading and display of rabies of all kind of animals in Kharkiv region on the basis of research results, conducted by the state laboratories of veterinary medicine. Using the methods of comparative historical, comparative geographical description, epizootological analysis and the analysis of the results of serological research (RID) on rabies the patterns and specifics of origin and spreading of pestholes in the region as well as the degree of anthropogenic influence on their intension were determined.

УДК 638.25

ФУНГІЦИДНІ ВЛАСТИВОСТІ ПЕРСПЕКТИВНОГО ПРЕПАРАТУ АПІКОН ЩОДО БОВЕРІОЗУ ШОВКОВИЧНОГО ШОВКОПРЯДА

Головко В.О.

Харківська державна зооветеринарна академія, Україна

Кириченко І.О., Суханова І.П., Терновська Н.І., Дмитрієва О.В.

Національний науковий центр «Інститут експериментальної і клінічної ветеринарної медицини», м. Харків, Україна

Визначення фунгіцидних властивостей суспензій і дустів препарату Апікон при змішаному перкутанно-пероральному способі зараження гусениць шовкопряда грибом боверіозу. Використано шовкопряда на різних стадіях розвитку, завись гриба, суспензій та дустів Апікону, методи групового перкутанно-перорального зараження гусениць та перкутанно-перорального і перкутанного застосування препарату, технологію вигодівлі шовкопряда з урахуванням збереженості шовкопряда, урожаю коконів та їх якості. Встановлено високу ефективність суспензій, особливо 3 %-вих, та дустів, особливо 6 %-вих, при боверіозі на вигодівлях. Суттєво підвищується збереженість шовкопряда (на 32,19 – 38,85 %), покращується якість коконів. Ефективність дустів не залежить від способу їх застосування. Отже Апікон у розроблених режимах застосування є перспективним фунгіцидом для галузі шовківництва.

Проблема боротьби з мікозами є актуальною для ветеринарної медицини [1] і, особливо для шовківництва, оскільки найбільш розповсюдженим мікозом шовкоп-

126

ряда є боверіоз (мускардина) [2; 3]. Збудник хвороби уражує його на всіх стадіях онтогенезу [2; 3], а на стадії гусениці – навіть через неушкоджені шкіряні покриви. Для боротьби з ним понад 40 років тому запропонований ртутний препарат гранозан [4], який знятий з виробництва. Зазначене свідчить про актуальність проблеми цього мікозу і необхідність пошуку нових засобів його профілактики і терапії. Оскільки в умовах промислових вигодовіть гусениць збудник боверіозу передається перкутанно-пероральним способом, метою досліджень було визначення фунгіцидних властивостей суспензій і дустів Апікону при зазначеному способі її зараження.

Матеріал і методи дослідження. В дослідженнях використовували гусениць шовковичного шовкопряда породи Б-2_{пол.} Для їх зараження зазначеним змішаним способом на поверхню їх тіла та корму пульверизатором наносили завись спор гриба боверіозу з утриманням 500 млн. мікробних клітин в 1 см³ за оптичними стандартами мутності. Витрата – 0,18 л/м². Заражали гусениць на 2-гу добу III-го віку в першу ранкову годівлю (о 6-ій годині), відразу після задавання корму – листя шовковиці (1/2 від необхідної [5] кількості).

Фунгіцидні властивості Апікону щодо гриба боверіозу визначали шляхом його застосування зараженим гусеницям змішаним перкутанно-пероральним способом (обробка одночасно поверхні тіла гусениць і листя шовковиці) та перкутанним. Застосовували Апікон у формі 1,0; 2,0 і 3 %-вих водних суспензій (1:99, 1:98 і 1:97) та 4,0; 5,0 і 6,0 %-вих дустів тричі у III віці гусениць і по одному разу – у IV і V. З урахуванням наявності у складі Апікону препарату Ністатин, що надає суспензіям і дустам Апікону гіркої присмаку, його суспензії готували на 10 %-му розчині цукру, дисти – на цукровій пудрі і відповідно тальку.

Контролі: 1 – до суспензій: 10 %-вий розчин цукру; 2 – до дустів – цукрову пудру або тальк.

Повторність варіантів триразова, по 30 гусениць у кожній.

Результати досліджень. При застосуванні суспензій та дустів Апікону на вигодовлях гусениць з профілактично-лікувальною метою при боверіозі, виявленого в попередніх дослідженнях [6] як найбільш перспективного, встановлено високу їх ефективність (табл.), особливо у формі суспензій. При їх застосуванні перкутанно-пероральним способом збереженість шовкопряда вища за відповідний контроль на 36,63–38,85 %. Загибель особин від боверіозу склала на стадії гусениці лише 0–2,22 % та лялечки – 0–3,33 % (у контролі 21,09 і 18,87 % відповідно). Суттєво покращилась і якість коконів: вміст сортових на 26,44–28,7 % перевершував контроль, урожай коконів з 1 г гусениць – на 0,77–1,05 кг. Найбільш ефективною виявилась 3 %-ва суспензія препарату.

Застосування дустів препарату, особливо 6 %-вих, перкутанно-пероральним та перкутанним способами також сприяло суттєвому покращенню збереженості шовкопряда на 32,19–36,63 % порівняно з контролем, вмісту сортових коконів на 20,07–28,95 %, їх урожаю на 1,27–2,02 кг.

Шовконосність коконів під впливом суспензій та дустів суттєво не змінювалась. Відмічено певний позитивний зв'язок між цим показником та збереженістю шовкопряда.

Висновки. 1. Встановлено, що суспензії Апікону, особливо 3 %-ва, є високо-ефективними щодо боверіозу на вигодовлях гусениць при їх застосуванні з профілактично-лікувальною метою перкутанно-пероральним способом. Збереженість шовкопряда зростає на 36,63–38,85 %, і покращується якість коконів.

2. Застосування дустів Апікону, особливо 6 %-вих, перкутанно-пероральним та перкутанним способами також сприяють підвищенню збереженості шовкопряда на 32,19–36,63 % і покращанню якості коконів.

Список літератури

1. Вивчення фунгіцидної дії дезінфікуючого препарату „Біодез – Р”/ О.О. Малінін, О.Т.Куцан, Г.М.Шевцова, М.О.Ярошенко // Ветеринарна медицина: Міжвідомч. темат. наук. зб. ННЦ „ІЕКВМ” – Х., 2008. – Вип. 89. – С. 250 – 259.
2. Дослідження шовкопряда на всіх стадіях онтогенезу та об'єктів шовківництва щодо моно- та асоційованих інфекцій / В.О.Головко, І.О.Кириченко, Е.А.Денисенко,

О.В.Дмитрієва // 36. наук. праць Харківської держзооветакademії. — Х., 2003. — Вип. 11 (35). — Ч.2. — С.109-117. 3. Кириченко, И. А. Основные инфекционные болезни тутового шелкопряда в Украине и меры борьбы с ними — Х.,: РИП “Оригинал”, 1995. — 208 с. 4. Кучеренко З.О., Овсяник, Л.С. Дослідження фунгіцидних властивостей гранозану, гермізану та агроналу при мускардині шовковичного шовкопряда // Шовківництво. — 1966. — Вип. 2. — С. 21–27. 5. Практичний посібник по шовківництву / І.О.Кириченко, Г.Д.Тарасов, Б.Ф.Пилипенко та ін. — К.: Урожай, 1991. — 140 с. 6. Профілактично-лікувальні препарати щодо знезараження збудника бовверіозу на вигодівлях шовкопряда / В.О.Головко, І.О.Кириченко, І.П.Суханова та ін. // Ветеринарна медицина: Міжвідомч. темат. наук. зб. ННЦ „ІЕКВМ” — Х., 2008. — Вип. 89. — С. 124 — 129.

FUNGICIDAL PROPERTIES OF A PERSPECTIVE DRUG, APICON, RELATIVE TO BEAUVERIOSIS IN THE SILKWORM

Golovko V.O.

Kharkiv State Zooveterinary Academy

Kyrychenko I. O. Sukhanova I. P., Dmytryeva O. V., Ternovska N. I.

National Scientific Center “Institute of Experimental and Clinical Veterinary Medicine”,
Kharkiv

The determination of fungicidal properties of Apicon suspensions and powders in using a combined percutaneous-oral method of silkworm caterpillars infection. There was used the silkworm at various development stages; of a fungus suspension; of Apicon suspensions and powders; of percutaneous-oral group methods silkworm caterpillars infection and percutaneous-oral and percutaneous applications of the drug; of the process of silkworm rearing taking account of silkworm safety, cocoon yield and quality. There has been established a high efficacy of the suspensions, in particular, 3% ones and of the powders, in particular, 6% ones in beauveriosis when rearing. Silkworm safety increases substantially (by 32.19% to 38.85%); cocoon quality improves. Powder efficacy does not depend on the methods of application thereof. Apicon under the application conditions developed is, therefore, a promising fungicide for the sericulture industry.

УДК 636.04.618:16.2

ВЛИЯНИЕ МИКРОКЛИМАТА НА ИНТЕРЬЕРНЫЕ ПОКАЗАТЕЛИ И ПРОДУКТИВНОСТЬ СВИНЕЙ

Головко В.А., Хомутовская С.А., Черный Н.В.

Харьковская государственная зооветеринарная академия

Изложены результаты исследований различных способов выращивания поросят с рождения до 4-х месячного возраста, а также их физиологическое состояние, резистентность и продуктивность.

Важнейшими условиями выращивания свиней является обеспечение оптимального микроклимата и высокого санитарного состояния в помещениях [1, 7]. Из физических показателей микроклимата температура и влажность воздуха оказывают сильное воздействие на продуктивность и физиологическое состояние животных, их конверсию корма [4, 6].

Свиньи особенно чувствительны к резким перепадам температуры, высокой влажности и бактериальной загрязненности воздуха. Выращивание поросят в холодных и сырых зданиях обуславливает депрессию их роста, массовый отход (20-30 %), заболевание у 18-21 % животных органов дыхания, расход до 35-40 % энергии корма на предотвращение гипотермии [5]. Источниками, обеспечивающими формирование микроклимата в свинарниках, является их обогрев. В литературе практически отсутствуют сведения о влиянии температуры на физиологическое состояние и резистентность поросят до 4-х месячного возраста.

Цель исследования. Дать оценку микроклимата в боксах при использовании разных источников обогрева и изучить его влияние и интерьерные показатели на свиней.